

it Wetter

ferdronken en ferlern

olieverf reliëf goud email, op doek 120 x 100 cm Evert Esselink

Ik stoarje oer it wetter,
dat lyk as ik,
ea yn beweching wie
Peilderdjip en driigjend swart,
krekt as wat der yn dyn eagen stie

Tekst Jan Tekstra

Liefde op en om het water, we zeilen, zwemmen recreëren naar hartelust. Het Friese water en het omliggende landschap is prachtig, maar daar wordt ook hard voor en aan gewerkt.

Het zilte en zoete water en de strijd met het water kennen we al eeuwen en al lijkt deze strijd verleden tijd, nog dagelijks wordt deze strijd gevoerd. Het zoute water dat constant de havens en de mondingen instroomt, is zwaarder dan het zoete water en zakt in de onderste lagen van het slib; het zout vestigt zich in de ondergronden van de havens, slenken en andere ‘menggebieden’ met als gevolg een verzilting van de bodem. Dit is negatief voor de waterhuishouding en vegetatie op verschillende wijze. Er moet dus, wanneer het kan, water worden geloosd en slib moet regelmatig worden verwijderd. Bij het volgende werk komen we er nog even op terug, omdat het ook voordelen heeft.

Tijdens de aanwezigheid van Caspar de Robles stadhouder van Friesland, Groningen en Drenthe (1569-1576) werden ook de Friese gebieden getroffen door minstens tien zware stormen en stormvloed. De beruchtste was de Allerheiligenvloed van 1 november 1570, in Friesland en Groningen verdronken veel mensen en de schade was enorm. Vanaf die tijd stelde Caspar de Robles (we kennen hem van het beeld ‘de stenen man’ op de dijk te Harlingen) alles in het werk om de dijken en het onderhoud van de dijken te reguleren en dit ging soms met harde hand. In 1825 braken de dijken in het zuidelijke deel van Friesland en had als gevolg dat er in 1826 een grote malaria epidemie uitbrak. De vloed van 1916 had maar beperkte gevolgen voor Friesland maar vormde wel de aanleiding tot het aanleggen van de Afsluitdijk.